Literatura catalana

Ausiàs March i literatura medieval (lectures anteriors)

Exercicis · 36 exercicis

Proves d'accés a la universitat (PAU) de Catalunya. Ordenats del més recent al més antic.
Retalls dels exàmens i pautes oficials (selecat.cat / universitats.gencat.cat).

1. PAU 2006 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 3 (Opció A)

3. Comenteu el següent fragment del capítol I («De l'elecció del rei») del *Llibre de les bèsties*, de Ramon Llull (versió moderna de Xavier Vernetta). Tingueu en compte, especialment, els següents aspectes (no cal tractar-los per separat ni per l'ordre que presenten):

   - la intenció amb què intervé Na Renard en la discussió que tenen els animals;
   - el sentit de la intervenció del canonge a l'assemblea d'eclesiàstics i l'efecte que produeix, aquesta intervenció, en l'Ós, el Linx i el Lleopard;
   - la relació entre el relat de l'elecció de rei per part dels animals i el de l'elecció de bisbe per part dels eclesiàstics.

   [3 punts pel contingut; 2 punts per la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

> Es van dir moltes paraules d'una opinió i de l'altra. La cort estava alterada i l'elecció no es podia resoldre. A més, l'Ós, el Lleopard i el Linx, que també tenien esperances de ser triats rei, van proposar que la cort s'allargués fins que determinessin quina bèstia era més digna de ser rei. Na Renard es va adonar que l'Ós, el Lleopard i el Linx volien allargar la discussió per l'ambició de ser rei i va dir:
>
> –En una catedral es feia elecció i es discutia sobre qui havia de ser bisbe. Uns canonges volien que ho fos el sagristà d'aquella església, perquè era un savi home de lletres molt virtuós. L'ardiaca també volia ser bisbe i el cabiscol igualment, per això s'oposaven a la tria del sagristà i proposaven com a bisbe un canonge senzill, que era bona persona però que no sabia cap ciència. A més, aquest canonge era feble de temperament i molt luxuriós. Tota l'assemblea se sorprenia del que deien l'ardiaca i el cabiscol. Llavors un canonge va dir aquestes paraules:
>
> «Si el Lleó és rei, i l'Ós, el Linx i el Lleopard s'oposen a la seva elecció, el rei sempre desconfiarà d'ells. Si, en canvi, el rei és el Cavall i el Lleó comet alguna falta contra el rei, ¿com podrà venjar-se el Cavall, que no és tan fort com el Lleó?»–
>
> Quan l'Ós, el Linx i el Lleopard van sentir l'exemple que havia dit Na Renard van tenir molta por del Lleó i de seguida van consentir l'elecció del Lleó com a rei. La força de l'Ós i les altres bèsties que mengen carn es va imposar a les bèsties que mengen herba i el Lleó va ser escollit rei. Llavors el Lleó va autoritzar les bèsties que menjaven carn que mengessin i visquessin de les bèsties que mengen herba.

Literatura catalana

sèrie 4

Escolliu una de les dues opcions (A o B)

2. PAU 2006 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció B)

Opció B

1. Del *Llibre de les bèsties,* de Ramon Llull, se'n pot fer una lectura des de la perspectiva de la moralitat política, del poder i els poderosos. Des d'aquest punt de vista, indiqueu:

   - quin és el sentit global del llibre, la lliçó que vol donar Llull;
   - la relació que s'hi estableix entre animals i persones;
   - el recurs narratiu fonamental de què es val Llull per transmetre la seva moralitat i l'eficàcia d'aquest recurs.

   [3 punts]

Opció B

1. A propòsit del *Llibre de les bèsties*, de Ramon Llull, el professor Albert Soler ha escrit:

> «És una història que mostra, en tota la seva cruesa, l'aspecte més tenebrós de la condició humana: com cometem tota mena d'atrocitats quan ens regim pel principi que diu que el fi justifica els mitjans.»

A partir d'aquesta afirmació:

a) justifiqueu-la d'acord amb el sentit global que doneu al llibre;
b) exposeu raonadament quin «personatge» representa, per damunt dels altres, l'ambició de poder;
c) reflexioneu sobre la funció dels «eximplis» i la seva utilitat per transmetre la moralitat que pretén Llull.

[3 punts]

Districte univ
Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Organització de Proves d'Accés a la Universitat

4. PAU 2005 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 3 (Opció A)

3. Comenteu el següent fragment del cap. CDXXXVI de *Tirant lo Blanc*, «Com Tirant vencé la batalla e per força d'armes entrà en lo castell» (primer paràgraf, en boca de la Princesa). Relacioneu el fragment amb l'argument de la novel·la i amb el tractament de l'amor que s'hi observa; valoreu el sentit del llenguatge del fragment, analitzant-ne els recursos emprats per l'autor.

[3 punts pel contingut; 2 punts per la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

—Mon senyor Tirant, no canvieu en treballosa pena l'esperança de tanta glòria com és atènyer la vostra desijada vista. Reposau-vos, senyor, e no vullau usar de vostra bel·licosa força, que les forces d'una delicada donzella no són per a resistir a tal cavaller. No em tracteu, per vostra gentilea, de tal manera. Los combats d'amor no es volen molt estrènyer; no ab força, mas ab ginyosos afalacs e dolços engans s'atenyen. Deixau porfídia, senyor; no siau cruel; no penseu açò ésser camp ni lliça d'infels; no vullau vençre la que és vençuda de vostra benvolença: cavaller vos mostrareu damunt l'abandonada donzella. Feu-me part de la vostra homenia perquè us puga resistir. Ai, senyor! I com vos pot delitar cosa forçada? Ai! E amor vos pot consentir que façau mal a la cosa amada? Senyor, deteniu-vos, per vostra virtut e acostumada noblea. Guardau, mesquina! Que no deuen tallar les armes d'amor, no han de rompre, no deu nafrar l'enamorada llança! Hajau pietat, hajau compassió d'aquesta sola donzella! Ai, cruel, fals cavaller! Cridaré! Guardau, que vull cridar! Senyor Tirant, no haureu mercè de mi? No sou Tirant! Trista de mi! Açò és lo que jo tant desijava? Oh esperança de la mia vida, vet la tua Princesa morta!

E no us penseu que, per les piadoses paraules de la Princesa, Tirant estigués de fer son llavor, car en poca hora Tirant hagué vençuda la batalla delitosa, e la Princesa reté les armes e abandoná's mostrant-se esmortida. Tirant se llevà cuitadament del llit pensant que l'hagués morta, e anà cridar la Reina que li vengués ajudar.

5 *ginyosos*: 'enginyosos, subtils'; *porfídia*: 'obstinació per a aconseguir alguna cosa'. 6 *lliça*: 'camp per a un torneig o de batalla'. 11 *hajau*: 'tingueu'. 15-16 *estigués de fer son llavor:* 'es desdigués de fer el que volia'.

5. PAU 2004 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 1 (Opció B)

OPCIÓ B

1. A propòsit de *Curial e Güelfa*, el professor Martí de Riquer ha escrit:

> Malgrat les seves fonts renaixentistes i les seves exhibicions de cultura moderna, és encara una novel·la medieval.

Analitzeu aquesta idea i justifiqueu-la adequadament amb exemples extrets de la novel·la. [3 punts]

6. PAU 2004 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 2 (Opció B)

2. A partir de la vostra lectura del *Llibre de les bèsties*, Ramon Llull, trieu, en les quatre qüestions següents, **l'única resposta** que considereu vàlida (no cal justificar-la). Cada resposta errònia descompta un 33% de la puntuació prevista per a cada pregunta. Per contra, les preguntes no contestades no tindran cap descompte.

Escriviu les vostres respostes en el quadernet de respostes, indicant el número de la pregunta i, al costat, la lletra que precedeix la resposta que considereu correcta (a, b, c o d).

[0,5 punts per qüestió encertada]

2.1. L'«exemple» és un recurs narratiu utilitzat per Ramon Llull amb la intenció de:
a) mostrar la complexitat política de la seva època.
b) facilitar la comprensió de la intriga del llibre.
c) ajudar el lector a entendre millor la finalitat didàctica i moral del llibre.
d) entretenir el lector amb històries divertides.

2.2. El *Llibre de les bèsties* és un apòleg, perquè:
a) el lector hi troba uns animals que parlen com els humans.
b) és una narració protagonitzada per animals amb una finalitat didàctica i moral.
c) el seu objectiu no és parlar dels animals, sinó dels homes.
d) reflexiona sobre el poder dels humans i el denuncia.

2.3. El *Llibre de les bèsties* acaba amb una de les següents moralitats o ensenyaments pràctics:
a) que el govern d'un regne s'ha de cenyir a l'ordre jeràrquic feudal.
b) que la ciutat medieval ha de ser governada per una força divina.
c) que homes i bèsties han de conviure fora de les ciutats.
d) que la ciutat s'ha de convertir en una societat democràtica i igualitària.

2.4. En el *Llibre de les bèsties* de Ramon Llull, els proverbis:
a) són frases sense sentit.
b) són la síntesi de tota una intenció moralitzadora.
c) repeteixen les idees centrals del llibre.
d) serveixen per introduir nous conceptes.

7. PAU 2004 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció B)

OPCIÓ B

1. A propòsit del *Llibre de les bèsties*, de Ramon Llull, la professora Lola Badia ha escrit:

> Per molt que sembli una *novel·la* o un poema, en el fons del fons el llibre és una trama oculta per caçar l'incaut lector i embolicar-lo dins de les xarxes de l'ensenyança doctrinal o metafísica.

Analitzeu aquesta idea i exemplifiqueu-la amb fragments que hàgiu llegit de l'obra.
[3 punts]

8. PAU 2004 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 2 (Opció A)

2. Segons la distinció establerta pel professor Martí de Riquer, *Curial e Güelfa* és una novel·la cavalleresca, i no una novel·la de cavalleries. Justifiqueu adequadament com s'ha d'interpretar aquesta reflexió. [2 punts]

9. PAU 2004 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció B)

OPCIÓ B

1. A propòsit del *Llibre de les bèsties*, de Ramon Llull, el professor Martí de Riquer ha escrit:

> El curiós […] és que, com s'esdevé molt sovint en aquesta obreta lul·liana, els animals, quan exposen exemples, els prenen de la vida i dels costums dels homes; és a dir, al revés de la faula clàssica, on nosaltres ens exemplaritzem a base d'historietes que hom fingeix que succeeixen entre bèsties.

Analitzeu aquesta idea i doneu-ne alguns exemples que permetin de justificar-la. [3 punts]

10. PAU 2004 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 3 (Opció A)

3. Comenteu aquest fragment del capítol 47 de *Curial e Güelfa*. A l'hora de fer el comentari, fixeu-vos sobretot en el caràcter sentimental que també presenta la trama novel·lesca i en el paper que té aquest enamorament en el desenllaç temàtic de la novel·la.

[2 punts per a l'avaluació de la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva i, en definitiva, la metodologia del comentari]
[3 punts per a l'avaluació dels continguts]

> Càmar, sabent les amors de sa mare e d'aquell catiu apellat Berenguer, veent la sua solitud e la gelosia de son pare, lo qual no pensava en donar-li marit, veent-se desemparada e llunyada de tota companyia d'hòmens e encara d'altres persones, sinó d'aquells dos catius, sallint de casa se n'entrava en aquell hort, e ab aquells catius, qui meravellosament cantaven, tot lo dia s'estava, e encara la mare, qui moltes vegades li feia companyia. Cantava molt bé Càmar, e Joan mostrà-li moltes cançons, e ab records cantava ab ella.
>
> E tant freqüenta la tendra donzella aquest fet, que es pres esment de la bellesa del cors de Curial e de la resplendor dels seus ulls, e mirà-li la boca e totes les circumferències de la cara, e féu juí que en lo món pus gentil home no havia ne encara podia haver, car Faraig, qui era jutjat un dels bells hòmens de tots aquell regne, no egualava ab tornes de molt ab la bellesa de Joan.

Universitat de Catalunya
ó i Organització de les PAU de Catalunya

11. PAU 2003 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció A)

cte universitari de Catalunya

OPCIÓ A

1. A propòsit de la modernitat de *Tirant lo Blanc*, l'escriptor Mario Vargas Llosa ha escrit:

> Que en Martorell aparegui l'ambició d'escriure una novel·la total que caracteritzarà més tard els millors narradors, que en el seu llibre apuntin tècniques que després seran freqüents en la novel·la, tindria un interès purament anecdòtic, si aquesta ambició i aquestes tècniques no li haguessin servit […] per a escriure un llibre de la grandesa de *Tirant lo Blanc*. No són aquesta ambició i aquestes tècniques les que donen grandesa a aquesta creació, és aquesta creació la que dóna grandesa a aquesta ambició i a aquestes tècniques.

Analitzeu aquesta idea i relacioneu-la amb algun fragment de l'obra que hàgiu llegit. [3 punts]

12. PAU 2003 · Setembre · Sèrie 3 · Exercici 2 (Opció B)

2. Per a Ramon Llull, la literatura té un paper de subordinació al seu pensament. Per això, l'estratègia retòrica més utilitzada al *Llibre de les bèsties* és l'*exemplum*. Expliqueu breument les característiques i la finalitat d'aquest recurs literari. [2 punts]

13. PAU 2003 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció A)

iversitari de Catalunya

OPCIÓ A

1. A propòsit de *Tirant lo Blanc*, el professor Martí de Riquer ha escrit:

> En la literatura cavalleresca anterior, des de Chrétien de Troyes, passant pel *Lancelot* i pel *Tristany* en prosa i arribant fins a l'*Amadís de Gaula*, la passió amorosa dels protagonistes no és descrita mai amb tons divertits, alegres i enjogassats com fa Martorell al *Tirant lo Blanc*, i els autors d'aquelles novel·les mai no haurien imaginat possible que l'amor pogués ésser vist amb un fons d'ironia i d'humor.

Analitzeu aquesta idea i relacioneu-la amb els fragments que hàgiu llegit de l'obra. [3 punts]

14. PAU 2003 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 2 (Opció B)

2. En el *Llibre de les bèsties*, Ramon Llull no presenta només una faula sobre animals, sinó que hi fa una reflexió sobre la conducta humana i, més en concret, sobre el poder. Esmenteu, com a mínim, dos arguments que permetin de justificar-ho. [2 punts]

15. PAU 2003 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 2 (Opció B)

2. Entre moltes altres caracteritzacions, la novel·la de Joanot Martorell *Tirant lo Blanc* pot ser considerada com una novel·la cavalleresca. Expliqueu breument en què consisteix aquest qualificatiu. [2 punts]

16. PAU 2003 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 3 (Opció A)

Di
Catalunya
de les PAU de Catalunya

3. Comenteu aquest fragment del capítol V del *Llibre de les bèsties* de Ramon Llull. A l'hora de fer el comentari, fixeu-vos bé en dues qüestions: caracteritzeu narrativament el fragment i expliqueu quina lliçó de teoria política se'n deriva.

[3 punts per a l'avaluació dels continguts]
[2 punts per a l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva i, en definitiva, la metodologia del comentari]

> En una província havia un rei qui havia molts honrats barons, qui eren hòmens de gran poder. Lo rei, per tal que sos barons lo temessen e per tal que pogués tenir pau e justícia en sa terra, procurà com fos en gran amistat de l'emperador. Aquell emperador amava molt aquell rei, per los plaers que lo rei li feia, e per les bones costums que havia; e los barons del rei, per temor de l'emperador, no gosaven desobeir a llur senyor de nulla cosa que el rei lurs manàs; e enaixí estaven plans, e havia lo rei pau en sa terra.

17. PAU 2002 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció A)

versitari de Catalunya

OPCIÓ A

1. A propòsit de *Tirant lo Blanc,* el professor Martí de Riquer ha escrit:

> Com segurament molts altres cavallers valencians, Joanot Martorell porta dintre seu una mena de joia de viure i té un esperit subtilment faceciós, que sap captar les notes ridícules i pintoresques i que sap que aquestes notes donaran a la seva novel·la un to nou, fins aleshores desconegut en aquest gènere literari.

Analitzeu aquesta idea i relacioneu-la amb els fragments que hàgiu llegit de l'obra. [3 punts]

18. PAU 2002 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció B)

OPCIÓ B

1. A propòsit de la poesia d'Ausiàs March, el crític Pere Bohigas ha escrit:

> Ausiàs March era, a més, home docte, segur de la ciència que posseïa, i amb un sentit més aviat exacerbat de la personalitat. La seva obra, descarnada i plena d'eixutors, ens suggereix, encara, un orgull en consonància amb el seu individualisme.

Analitzeu aquesta idea i relacioneu-la amb els poemes d'Ausiàs March que hàgiu llegit. [3 punts]

19. PAU 2002 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció A)

iversitari de Catalunya

OPCIÓ A

1. A propòsit de *Tirant lo Blanc,* l'escriptor Mario Vargas Llosa ha escrit:

> Novel·la de cavalleria, fantàstica, històrica, militar, social, eròtica, psicològica: totes aquestes coses alhora i cap d'elles exclusivament, ni més ni menys que la realitat. Múltiple, admet diferents i antagòniques lectures i la seva naturalesa varia segons el punt de vista que hom triï per ordenar el seu caos. Objecte verbal que comunica la mateixa impressió de pluralitat que el real.

Analitzeu aquesta idea i relacioneu-la amb els fragments que hàgiu llegit de l'obra. [3 punts]

20. PAU 2002 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció B)

OPCIÓ B

1. A propòsit de la poesia d'Ausiàs March, el crític Pere Bohigas ha escrit:

> Si havíem de definir la poesia d'Ausiàs March amb una fórmula breu, diríem que per damunt de tot cerca el verisme, tant en el seu aspecte doctrinal com en el personal. La filosofia d'Ausiàs March és rigorosament realista. L'afany de veritat el duu a la confessió crua.

Analitzeu aquesta idea i relacioneu-la amb els poemes d'Ausiàs March que hàgiu llegit. [3 punts]

21. PAU 2002 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció A)

versitari de Catalunya

OPCIÓ A

1. A propòsit de la poesia d'Ausiàs March, el professor Martí de Riquer ha escrit:

> El senyal o pseudònim, que els poetes catalans heretaren dels trobadors, apareix molt sovint en el primer hemistiqui del primer vers de les tornades de les poesies d'Ausiàs March. Els senyals més característics emprats pel poeta són el de «Plena de seny» i de «Llir entre cards», en els quals hom sol veure el pseudònim d'una mateixa persona.

Analitzeu aquesta idea i relacioneu-la amb els poemes d'Ausiàs March que hàgiu llegit. [3 punts]

22. PAU 2002 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció B)

OPCIÓ B

1. A propòsit de *Tirant lo Blanc,* el professor Martí de Riquer ha escrit:

> Allà on el *Tirant lo Blanc* esdevé inoblidable i manté uns valors que rep agradosament el lector modern és quan Joanot Martorell, bandejada tota retòrica, fa parlar els seus personatges en un diàleg breu, tallant i familiar. La prosa adquireix aleshores un deliciós to col·loquial, ple de matisos i de gràcia.

Analitzeu aquesta idea i relacioneu-la amb els fragments que hàgiu llegit de l'obra. [3 punts]

23. PAU 2001 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 1 (Opció A)

versitari de Catalunya

OPCIÓ A

1. A propòsit de *Tirant lo Blanc*, Miguel de Cervantes fa dir a un dels seus personatges de novel·la:

> *Por su estilo, es éste el mejor libro del mundo: aquí comen los caballeros, y duermen, y mueren en sus camas, y hacen testamento antes de su muerte, con otras cosas de que todos los demás libros de este género carecen.*

Analitzeu aquesta idea i relacioneu-la amb algun dels fragments que hàgiu llegit de l'obra i amb el context literari del moment. [3 punts]

24. PAU 2001 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 2 (Opció B)

2. Expliqueu les característiques fonamentals de la mètrica i del ritme en la poesia d'Ausiàs March i indiqueu fins a quin punt aquests elements connecten amb la tradició o han de ser considerats innovadors. [2 punts]

25. PAU 2001 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció A)

versitari de Catalunya

OPCIÓ A

1. A propòsit d'Ausiàs March, Robert Archer ha dit que

> De fet, dels cent vint-i-vuit poemes atribuïts a March, n'hi ha noranta on March descriu una sèrie de sentiments i d'estats anímics on l'amor és el punt de referència central. Això és poc sorprenent, ja que l'amor és el tema principal de la lírica medieval, i en això March segueix una pràctica ben arrelada. En canvi, la manera com desenvolupa el tema és molt innovadora.

Analitzeu aquesta idea, situeu-la en el conjunt de l'obra de l'autor i il·lustreu-la amb exemples concrets extrets dels poemes que heu llegit. [3 punts]

26. PAU 2001 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 3 (Opció B)

3. Comenteu aquest fragment del capítol CCXXXI de *Tirant lo Blanc*. Tingueu en compte —a més d'altres aspectes que us semblin convenients— la manera com el text connecta amb alguns dels aspectes més característics de la novel·la, tant pel que fa al contingut com a l'estil.

[2 punts per l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva i, en definitiva, la metodologia de comentari]
[3 punts per l'avaluació dels continguts]

Com Plaerdemavida posà a Tirant en lo llit de la Princesa

[...] Com Tirant fon ab l'Emperador en lo consell, parlaren molt de la guerra e de les coses necessàries en aquella; e ja en aquella hora tots anaven vestits del que es pertanyia a guerra.

Com fon nit escura, Tirant vingué a la cambra de la Duquessa; e com l'Emperador sopava ab les dames, Plaerdemavida entrà per la cambra molt alegre e pres a Tirant per la mà e portà'l-se'n, lo qual anava vestit ab gipó de setí carmesí, ab manto abrigat e ab una espasa en la mà. E Plaerdemavida lo posà dins lo retret. E havia-hi una gran caixa ab un forat que hi havien fet perquè pogués alendar. Lo bany que allí tenien aparellat estava davant la caixa. Aprés que hagueren sopat, les dames dansaren ab los galants cavallers, e com veren que Tirant no hi era lleixaren-se de dansar, e l'Emperador se retragué en la sua cambra, e les donzelles se n'anaren e deixaren a la Princesa dins en lo seu retret, en aquell on Tirant estava, sola ab aquelles qui la tenien de servir. Plaerdemavida, en excusa de traure un drap de lli prim per al bany, obrí la caixa e deixà-la un poc oberta e posà roba dessús perquè neguna de les altres no ho vessen. La Princesa se començà a despullar, e Plaerdemavida li parà lo siti que venia en dret que Tirant la podia molt ben veure. E com ella fon tota nua, Plaerdemavida pres una candela encesa per fer plaer a Tirant: mirava-li tota la sua persona e tot quant havia filat e deia-li:

—A la fe, senyora, si Tirant fos ací, si us tocava ab les sues mans així com jo faç, jo pens que ell ho estimaria més que si el faïen senyor del realme de França.

—No cregues tu això —dix la Princesa—, que més estimaria ell ésser rei que no tocar-me així com tu fas.

27. PAU 2001 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 1 (Opció A)

ri de Catalunya

OPCIÓ A

1. Un dels trets més característics de *Tirant lo Blanc* és la voluntat de realisme. Analitzeu aquest element i, per a il·lustrar l'anàlisi, feu referència a algun dels fragments que heu llegit de la novel·la. A l'hora de l'argumentació tingueu en compte, a més d'altres aspectes que us semblin convenients, la relació que es pot establir entre realisme i modernitat. [3 punts]

28. PAU 2001 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 3 (Opció B)

3. Comenteu aquest fragment del poema XXIII d'Ausiàs March. A l'hora del comentari, expliqueu el significat del text i tingueu en compte —a més d'altres elements que us semblin convenients— els recursos mètrics i retòrics, el concepte d'amor i el lligam amb la poesia del seu temps.

[2 punts per l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva i, en definitiva, la metodologia de comentari]
[3 punts per l'avaluació dels continguts]

Lleixant a part l'estil dels trobadors
qui, per escalf, trespassen veritat,
e sostraent mon voler afectat
perquè no·m torb, diré·l que trop en vós.
Tot mon parlar als qui no us hauran vista
res no valrà, car fe no hi donaran,
e los veents que dins vós no veuran,
en creure a mi, llur arma serà trista.

[...]

Sol per a vós bastà la bona pasta
que Déu retenc per fer singulars dones.
Fetes n'ha assats, molt sàvies e bones,
mas compliment dona Teresa·l tasta,
havent en si tan gran coneiximent
que res no·l fall que tota no·s conega.
A l'hom devot sa bellesa encega;
past d'entenents és son enteniment.

[...]

Llir entre cards, lo meu poder no fa
tant que pogués fer corona invisible.
Meriu-la vós, car la qui és visible
44 no·s deu posar lla on miracle està.

1 *Lleixant*: deixant.
3 *e sostraent mon voler afectat*: i reprimint el meu desig apassionat.
4 *torb*: torbi.
4 *trop*: trobo.
7 *veents*: els que us veuran.
8 *arma*: ànima.
26 *retenc*: va retenir.
27 *Fetes n'ha assats*: bastants n'ha fetes.
28 *compliment*: perfecció.
30 *que res no·l fall que tota no·s conega*: que res no li falta perquè tota no es conegui.
32 *past*: pastura, aliment.
32 *entenents:* gent entenimentada.
43 *Meriu-la*: la mereixeu.

29. PAU 2000 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció A)

Selectivitat de Catalunya

OPCIÓ A

1. A propòsit de *Tirant lo Blanc*, Miguel de Cervantes fa dir a un dels seus personatges de novel·la:

> *Por su estilo, es éste el mejor libro del mundo: aquí comen los caballeros, y duermen, y mueren en sus camas, y hacen testamento antes de su muerte, con otras cosas de que todos los demás libros de este género carecen.*

Analitzeu aquesta idea i relacioneu-la amb algun dels fragments que hàgiu llegit de l'obra i amb el context literari del moment. [3 punts]

30. PAU 2000 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 2 (Opció B)

2. Expliqueu les característiques fonamentals de la mètrica i del ritme en la poesia d'Ausiàs March i indiqueu fins a quin punt aquests elements connecten amb la tradició o han de ser considerats innovadors. [2 punts]

31. PAU 2000 · Setembre · Sèrie 6 · Exercici 1 (Opció B)

OPCIÓ B

1. El poema XXIII d'Ausiàs March comença amb el vers «Lleixant a part l'estil dels trobadors». Fins a quin punt la poesia de March deixa realment a part l'estil dels trobadors? A l'hora d'argumentar la resposta tingueu en compte tant els aspectes formals com els de contingut. [3 punts]

32. PAU 2000 · Setembre · Sèrie 6 · Exercici 3 (Opció A)

Districte u

3. Comenteu el capítol CDXXXVI de *Tirant lo Blanc*. Tingueu en compte —a més d'altres aspectes que us semblin convenients— la manera com el text connecta amb alguns dels aspectes més característics de la novel·la, tant pel que fa al contingut com a l'estil.

[2 punts per l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva i, en definitiva, la metodologia de comentari]
[3 punts per l'avaluació dels continguts]

Com Tirant vencé la batalla e per força d'armes entrà lo castell

—Mon senyor Tirant, no canvieu en treballosa pena l'esperança de tanta glòria com és atènyer la vostra desijada vista. Reposau-vos, senyor, e no vullau usar de vostra bel·licosa força, que les forces d'una delicada donzella no són per a resistir a tal cavaller. No em tracteu, per vostra gentilea, de tal manera. Los combats d'amor no es volen molt estrènyer; no ab força, mas ab ginyosos afalacs e dolços engans s'atenyen. Deixau porfídia, senyor; no siau cruel; no penseu açò ésser camp ni lliça d'infels; no vullau vençre la que és vençuda de vostra benvolença: cavaller vos mostrareu damunt l'abandonada donzella. Feu-me part de la vostra homenia perquè us puga resistir. Ai, senyor! I com vos pot delitar cosa forçada? Ai! E amor vos pot consentir que façau mal a la cosa amada? Senyor, deteniu-vos, per vostra virtut e acostumada noblea. Guardau, mesquina! Que no deuen tallar les armes d'amor, no han de rompre, no deu nafrar l'enamorada llança! Hajau pietat, hajau compassió d'aquesta sola donzella! Ai cruel, fals cavaller! Cridaré! Guardau, que vull cridar! Senyor Tirant, no haureu mercè de mi? No sou Tirant! Trista de mi! Açò és lo que tant desijava? Oh esperança de la mia vida, vet la tua Princesa morta!

E no us penseu que, per les piadoses paraules de la Princesa, Tirant estigués de fer son llavor, car en poca hora Tirant hagué vençuda la batalla delitosa, e la princesa reté les armes e abandona's mostrant-se esmortida. Tirant se llevà cuitadament del llit pensant que l'hagués morta, e anà cridar la Reina que li vengués ajudar.

La Reina se llevà prestament, pres una ampolla d'aiguarròs e donà-li'n per la cara e fregà-li los polsos, e així recobrà l'esperit.

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Coordinació del COU i de les PAAU

33. PAU 2000 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1 (Opció A)

OPCIÓ A

1. A banda de la modernitat que pogués tenir l'obra d'Ausiàs March en el seu temps, quins són els trets que s'acosten més a la tradició més típicament medieval? A l'hora de contestar tingueu en compte —a més d'altres aspectes que us semblin convenients— la qüestió mètrica i determinats elements del tractament del tema amorós. [3 punts]

34. PAU 2000 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 2 (Opció B)

2. Argumenteu breument un parell de raons per les quals *Tirant lo Blanc* és considerada una obra fonamental en la literatura catalana del segle XV. [2 punts]

35. PAU 2000 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció B)

OPCIÓ B

1. A propòsit de *Tirant lo Blanc* de Joanot Martorell, Manuel Llanas i Ramon Pinyol i Torrens han dit que

> *Tirant* és una obra «nova» perquè no té cap antecedent concret, però fonamentalment per la manera d'incorporar la realitat a la ficció. Tota la novel·la està impregnada d'un ambient realista. Els fets i les situacions solen explicar-se d'una manera simple i immediata.

Analitzeu aquesta idea i relacioneu-la amb els fragments que hàgiu llegit de l'obra i amb el context literari del moment. [3 punts]

Consell Interuniversitari de Catalunya
Coordinació del COU i de les PAAU

3. Comenteu el següent poema d'Ausiàs March. A l'hora del comentari, expliqueu el significat del text i tingueu en compte —a més d'altres elements que us semblin convenients— els recursos mètrics i retòrics, el concepte d'amor i el lligam amb la poesia del seu temps.

[2 punts per l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva i, en definitiva, la metodologia de comentari]
[3 punts per l'avaluació dels continguts]

LXXXI

Així com cell qui es veu prop de la mort,
corrent mal temps, perillant en la mar,
e veu lo lloc on se pot restaurar,
e no hi ateny per sa malvada sort,
ne pren a me qui vaig afanys passant
e veig a vós bastant mos mals delir.
Desesperat de mos desigs complir,
iré pel món vostre ergull recitant.

1 *cell*: aquell.
5 *ne pren a me*: em passa a mi.
6 *bastant mos mals delir*: capaç d'esborrar els meus mals.
8 *ergull*: orgull.